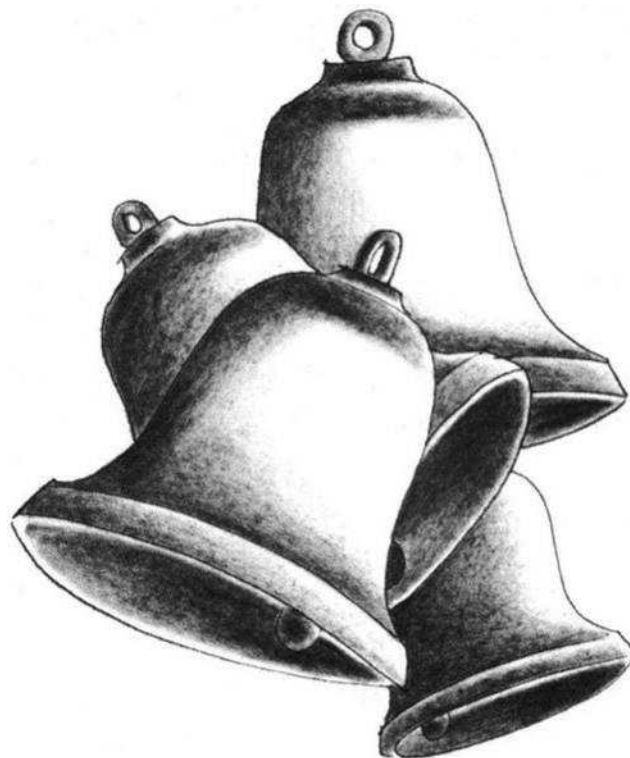

SETKÁVÁNÍ

Ročník VIII květen 2006 číslo

5

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

slovo úvodní

Svátek práce

Je to nezvyklé téma úvodníku v církevním časopisu. Ti, kteří prožili větší či menší část pracovního života v éře budování socialismu, mají ještě v živé paměti, jak ten den vypadal. Buď měl člověk dost odvahy, aby prvomájové oslavy ignoroval, nebo podstoupil několikahodinové čekání na seřadišti, sledován bdělým okem kádrováka, který si nenápadně zapisoval, kdo uniká, a potom pochod kolem tribuny s pocitem studu a trapnosti, a nakonec úlevy, že je zase na rok pokoj. Ti, kteří to nezažili, to chápou stejně málo, jako když se jim vykládá o frontách na pomeranče a o výjezdních doložkách – je jim to vzdálené asi stejně jako bitva na Bílé Hoře.

Málokdo už asi ví, že původ tohoto svátku je třeba hledat v Chicagu, kde odbory 1. května 1886 zorganizovaly stávkou za osmihodinovou pracovní dobu. 3. května byli stávkující dělníci bez varování napadeni policií, dva byli zabití, několik jich bylo zraněno, a proto bylo svoláno na večer 4. května shromáždění na náměstí Haymarket, které bylo zpočátku pokojné, avšak po zabití policisty bombou následovala střelba, při níž bylo zabito 11 lidí, soudy, popravy a věznění.

1. máj jako mezinárodní den dělníků se skutečně slaví na památku událostí z roku 1886 v mnoha zemích, ne však v USA, kde má svůj původ. Kvůli tomu, že socialisté a později komunisté si tento den přivlastnili jako svůj hlavní svátek, se vláda USA snažila najít pro tento den jinou náplň: 1. května 1958 prezident Eisenhower ustanovil tento den dnem loajality a dnem zákona jako protíváhu k oslavám komunistického svátku. Také římskokatolická církev se pokusila kooptovat tento svátek tak, že jej pokřesťanštila jako Den svatého Josefa dělníka – tento svátek vyhlásil v roce 1955 papež Pius XII. Protože byl Josef tesařem, je také patronem dělníků. Je s podivem, že církev neučinila tento krok dříve, aby odvrátila pozornost od tradičních pohanských oslav tohoto dne – 1. května se slavil původně keltský svátek Beltaine, „Návrat slunce“, jehož stopy se zachovaly v tancích kolem májky.

Nehledě na tyto historické souvislosti je ale práce velké téma i pro nás křesťany. Mnoho lidí dnes ví, co to znamená přijít o práci – na to jsme dřív nebyli zvyklí. Na jedné straně se vzdor tomu pořád najdou lidé, kteří práci považují za poslední zoufalý pokus, jak se uživit, na druhé straně se stále více setkáváme s lidmi, kteří si vypěstovali závislost na práci, workoholismus, což je závislost stejně nebezpečná jako každá jiná. My bychom měli jistě dělat poctivě každou práci, která je nám svěřena; to patří ke křesťanskému životu. Stejně tak bychom ale neměli zapomínat na 4. přikázání, na to, že Hospodin požehnal den odpočinku a oddělil jej jako svatý. Jedna naše příbuzná na Vysočině říkala, že nedělní práce není požehnaná. Kolik lidí ale dnes už ani neumí odpočívat, protože je toho pořád tolik potřeba udělat, a nakonec den jako den. Nesčetné příkazy a zákazy týkající se soboty, které dodržují pravověrní Židé, nám mohou připadat zvláštní, ale víme, co to znamená pamatovat na den odpočinku, protože nám má být svatý?

Hana Dvořáková

zaujalo mne

V přeplněné brněnské synagoze se po více než 40 letech konala svatba. Svatební obřad Michaely a Baraka Selingerových vedl rabín Thomas Salomon z Londýna. Ve večerních i (nočních) hodinách svatebčané hosty bohatě pohostili a pro dobrou náladu hrála skupina Lamalo pod vedením rabína Kollera. Jen houšť!
Eva Šimková

Šla jsem na návštěvu za devadesátiletým bratrem, kterému nedávno zemřela žena a on je po většinu dne v bytě sám. Zdraví mu neslouží, tělo chřadne, ale k mému překvapení jsem od něho neslyšela žádné výčitky, necítila jsem žádnou zatrpklou. S pokorou vzpomínal na svůj dosavadní život a spoléhal na boží milost. Když má člověk lásku v srdci, vždy má důvod k radosti a chvále.

Marie Hájková

Vzdělanec v knize Dana Browna, Šifra mistra Leonarda, česky 2003, s. 289, promlouvá: „... takzvaný Dokument Q, o kterém dokonce i Vatikán připouští, že by mohl existovat. Údajně by se mělo jednat o knihu Ježíšova učení, možná sepsanou jeho vlastní rukou. ... Proč by si Ježíš nemohl vést deník o svých činech? Tehdy to tak dělala většina lidí. ...“

Dodávám: Už je na čase po americku si doplnit představu novozákonní doby. Rybáři a nádeníci v Galileji, řemeslníci a žebráci v Jeruzalémě, nosiči a otroci v Korintu denně vyhotovují seznamy svých činů. Kdo by odolal? A ty tržby v antických papírnických! Ačkoli kdo ví – možná si Ježíš i učedníci po Galileji nosili notebooky. Jak jinak by se domlouvali se svými nakladateli?

Jaroslav Vítek

Znáte to. V jednom kostele se písničky zpívají vždycky svižně (při některém doprovazeči až příliš), a v jiném z tradice táhavě. Jak je to správně? Na nedávném semináři předčitatelů nás bratr kantor Moravetz upozornil: Tak ani tak!! Jsou přece písně, jež vzhledem k jejich slohu a vnitřnímu obsahu nikdy nemůžeme „hnát“ (např. Má víra pohlíží), a jsou jiné, jejichž zvěst i hudební výpověď si žádá přiměřenou živost (Probudme se, křesťané apod.). Vlastně něco zcela samozřejmého, uvědomuji si. Jenže pak by to asi chtělo, aby varhaník neprovozoval jen jedno neměnné, „to své“ tempo, ale aby při přípravě každých bohoslužeb nad pojetím té které písně pozorně uvažoval – a nejlépe občas ruku v ruce s kazatelem.

Ctirad Novák

K západní zdi lanovkou

Jeruzalémský magistrát předběžně odsouhlasil plán, podle něž vznikne mezi prostranstvím před západní zdí a protějším údolím Hinnom trať lanové dráhy. Vybudování dráhy, která by ulehčila přetíženým cestám ke Zdi nářků, by stálo až 8 milionů dolarů. (Roš Chodeš duben 2006)

Eva Šimková

rozhovor

s PhDr. Milenou Šimsovou

Koncem března besedovali manželé Šimsovi v brněnské Vesně o knize zápasů a obětí Akademické Ymky v letech 1938-1945 „V šat bílý odění“, kterou Milena Šimsová vydala v nakladatelství Eman. Ostatně už koncem minulého roku, kdy byla kniha uvedena na trh, se s ní mohla evangelická veřejnost seznámit. A to byl ten poslední impuls pro rozhovor s autorkou, mou kolegyní z fakulty, na nějž jsem se už dlouho chystala.

Sestru Milenu Šimsovou není patrně potřebí v našich brněnských sborech představovat. Ti, kdo ji neznají, vědí aspoň, že je ženou faráře Jana Šimsy, známé a výrazné osobnosti, a maminkou seniorátního faráře Jiřího Šimsy. Rozmlouvejme však chvíli také o ní, její práci a jejím životě.

Mileno, ty jsi vyrostla v evangelické rodině a provdala se za teologa.

Ano, pocházím z evangelické rodiny. Moje maminka byla sestra pana faráře Duša a můj otec Jaromír Procházka pocházel ze staré evangelické rodiny z Čáslavska. S Janem Šimsou jsem se seznámila v Blahoslavově domě, kam jsme chodili. Jako studentka jsem tam učila v Nedělní škole, chodila do Dorostu a do Sdružení a na brněnské universitě jsem vystudovala archivnictví a dějepis.

Když jsem se vdala, byl můj muž vikářem v Praze na Vinohradech a mně se možnost uplatnit se ve svém povolání zcela uzavřela. Archivy spadaly pod ministerstvo vnitra. Rok na Vinohradech jsem strávila hledáním místa. Ani existenčně to nebylo jednoduché. Jenda měl jako vikář příjem kolem 600 korun a myslím, že kdyby nás tehdy nebyl podporoval můj bratr, neměli jsme z čeho žít. Rozhodli jsme se, že Prahu opustíme, a odešli jsme do sboru v Klášteře nad Dědinou. A když Jenda potom složil farářskou zkoušku a já nemohla pracovat v oboru, rozhodla jsem se stát se paní farářovou.

Ani dál to asi nebylo jednoduché.

To nebylo. V Klášteře jsem samozřejmě dělala to, co předtím v Brně a na Vinohradech. Měla jsem na starosti Nedělní školu a pomáhala Jendovi s mládeží. Byla jsem v klášterském sboru ráda. Při tom všem jsem měla velký životní vzor, a to svou tetičku, paní farářovou Dusovou z Kutné Hory. Jezdívala jsem k nim už jako dítě a tam jsem zažila, co znamená otevřená fara. Fara otevřená nejen pro lidi ze sboru, ale i pro ty, kteří přicházeli odkudkoliv a z jakýchkoliv důvodů. Ta zkušenost měla pro mne veliký význam. Jak se práce v Klášteře rozvíjela, přicházelo stále více lidí. Když na to vzpomínám, zdá se mi neuvěřitelné, že jsem dokázala zvládnout i neočekávané situace. Třeba z vinohradské mládeže přijelo třicet členů a já jsem jim všem dala najíst. Jakmile jsme přišli na vesnický sbor, přestaly finanční problémy. Měli jsme krásnou ovocnou zahradu a pěstovali jsme zeleninu. Hodně mi pomáhala maminka, která na zahradě pracovala. Mnoho jsme dostávali z Klášteřa a dalších obcí. Kazatelských stanic bylo šest a první neděli se kázalo na pěti místech. Práce ve sboru se rozrůstala a dařila.

Po šesti letech jste však z Klášteřa odešli a pak jste se dostali do Prosetína.

Z Klášteřa jsme odcházeli za pohnutých okolností. Farářům Bohuslavu Otřisalovi a Jiřímu Staňkovi odebrali souhlas a Jenda napsal proslulému krajskému tajemníkovi v Hradci Králové Jonášovi dopis. Nato měl s tajemníkem pohnutý rozhovor, ve kterém mu Jonáš pohrozil odebráním státního souhlasu. Do jednání zasáhl synodní kurátor Pavel Simek. Začalo se jednat o Prosetín.

Proč zrovna o Prosetín?

Na Prosetín upozornila Jendu jako první Irena Kalusová. Jako brněnská seniorátní vikářka tam dojížděla vypomáhat a řekla Jendovi, že Prosetín je pěkný sbor a bude uprázdněný. Prosetín je toleranční sbor, řekla bych, že jeden z čelných tolerančních sborů. Pocházel odtud Řehoř Jakubec a to byl muž, který se vypravil k císaři Josefu II. a vymohl si celkem tři setkání. Ale už po tom prvním rozhovoru s císařem padlo konečné rozhodnutí o vydání Tolerančního patentu. A tak, ačkoliv jsem svou archivářskou průpravu z vysoké školy nikdy v placeném zaměstnání nevyužila, ani si nevydobyta vědeckého postavení, vždy znovu jsem přicházela do situace, kdy jsem své vzdělání mohla uplatnit. V Prosetíně jsem dala dohromady „Čtení o Prosetíně“, kde jsem shromáždila dokumenty o životě prosetínského sboru. Čítávali jsme je na biblických hodinách. Jsem totiž přesvědčená, že obnova kontinuity i obnova vědomí, že máme vlastní dějiny, se musí dít na základě regionu.

V Prosetíně jsi prožila i šedesátá léta.

Ano, v letech 1964 až 1967 byla do té doby nevídaná možnost rozvinout sborovou práci. Začaly styky s lidmi z tehdejší NDR, přijížděli němečtí evangelíci. Jenda tam jel s prosetínskou mládeží. Začali k nám jezdit Hejdánkovi a pravidelně na celé léto paní profesorka Božena Komárková. Na letní byt přijížděl i filosof Vítězslav Gardavský a na chalupě tam pobýval historik Zdeněk Stěpánek. Z Bystrice nad Pernštejnem přijížděl i můj bratr Jaromír Procházka. Hovořili jsme společně nejen o věcech, které se týkaly sboru a církve. Byla to léta dialogu mezi křesťany a marxisty. Žili jsme nadějí, že dojde k demokratizaci společnosti, a věděli jsme, že je naší povinností k ní svým dílem přispět. Cenné bylo, že do těchto rozhovorů byli vtahováni lidé ze sboru i obce. Práce se rozvíjela až do roku 1971. A to, jak jsme prožili rok 1968 v Prosetíně, to je historie, která by stála za důkladnějším zaznamenání.

V roce 1973 ztratil farář Jan Šimsa státní souhlas, ale v Prosetíně jste ještě nějaký rok zůstali.

Když Jenda ztratil státní souhlas, vymysleli sami prosetínští presbyteři způsob, jak ho budou zaměstnávat. Myšlenka právníka Vladimíra Ptáčka byla, že podle zákona a zákoníku práce by měla Synodní rada a církev zastávat stanovisko, že farář zůstává zaměstnancem církve a sboru i tehdy, když mu byl odňat státní souhlas. A toto hledisko chtěl prosadit v případě Vladimíra Kaluse i v našem. Prosetínští na to velice slyšeli a řekli, že oni ze své strany udělají všecko. Udrželi jsme se více než dva roky. Jednu chvíli rovnal Jenda seniorátní a sborový archiv a tehdy jsme v něm objevili i velmi cenné opisy bratra Rozbořila z brněnského archivu, které se týkaly toleranční doby. Prosetín byl pro nás opravdu darem a myslím si, že jsme tam nakonec víc přijali, než jsme jim dali. Pamatovali na nás ve všech směrech i po ty dva roky po odnětí státního

souhlasu. Když se potom v Brně vytvořilo společenství Charty 77, uvědomovali jsme si, že lidem rozumíme a že nás lidé často vyhledávají vlastně právě díky tomu, čemu jsme se naučili v Prosetíně: umět s lidmi pohovořit a dát jim možnost, aby vypověděli svoje.

Dnes už je asi málo žen farářů, které by se takto mohly věnovat sboru.

Ženy mají svá povolání a je téměř vyloučeno, aby existovala žena faráře jako já. Nechodila jsem do práce, byla jsem doma, na faře. Mně ta existence „paní farářové“ vynesla důchod pod hranici životního minima, ale současně jsem si nedávno na schůzce svých kolegů z archivnictví v rozhovoru s kolegou, který udělal vědeckou kariéru a přitom má pocit prázdného života, uvědomila, že tento pocit já nemám. Byl to život bohatý. Byl to dar, když člověk víc přijímal, než dával, ale současně se vytvářelo cosi vzájemného, co mělo určitou cenu. Moje maminka někdy litovala, že moje studium vyšlo naprázdno. Ale já myslím, že naprázdno nevyšlo. Vystudovala jsem a nic z toho pro „společnost“ nebylo. Já si ale myslím, že pro každého člověka, který má možnost studovat, je to vklad do života a je to vklad i pro ty druhé, i když potom nepůsobí v zaměstnání. Já jsem měla s archivy pořád co dělat a až do dneška nějaké písemnosti zachraňuji nebo je připravuji k vydání. Pro mne ta existence na faře byla darem a byla smysluplná.

Ty ses, Mileno, narodila v Turčanském sv. Martině, kde tvůj tatínek pracoval jako geometr. Po podepsání Mnichovské dohody byla celá vaše rodina nucena se vystěhovat zpět do Čech a od roku 1939 jste bydleli v Brně. Před koncem války byl tvůj tatínek pro styk s partyzány zatčen gestapem a po krutých výsleších v březnu roku 1945 v Kounicových kolejích zemřel. Ovlivnila tato událost i Tvůj zájem o 2. odboj a bádání o něm?

Jistě, v roce 1967 jsem se mohla zúčastnit vědecké konference na Hořalce a pro skupinu, která se zabývala protifašistickým odbojem, jsem zpracovala studii „Odbojovní pracovníci z okruhu Ymky“. Radu pamětníků těch pohnutých válečných událostí jsem navštívila, rozhovory zapsala a částečně zpracovala, ale větší díl na zpracování ještě čeká. V roce 1968 jsem složila doktorát. Profesor Šebánek přijal jako disertační práci mou diplomovou práci o formulářových sbírkách Tobiáše z Bechyně, kterou jsem sepsala na konci svého studia a v roce 1968 doplnila. O odboji jsem mluvila v řadě našich sborů, například v Kyjově, v Kolíně a v Jednotě bratrské v Turnově. Také Jendův otec Jaroslav Šimsa zemřel v koncentračním táboře před koncem války. Ještě v Prosetíně jsme s Jendou připravili výbor z dopisů Jaroslava Šimsy z války „Úzkost a naděje - dopisy, sny, události 1940-1945“. Ovšem tím tenkrát naše publikační možnosti skončily.

Ale po roce 1989 jsi teprve mohla své znalosti a schopnosti rozvinout. A také jsi je rozvinula. Připomínám dva ročníky biblických úvah „Na každý den“ nebo šest svazků publikovaných i nepublikovaných textů profesorky Komárkové, které jste s Jendou vydali v nakladatelství Eman.

V květnu 1990 jsem na pozvání Olgy Fierzové odletěla do Švýcarska a pracovala s ní na písemnostech, které shromáždila. Po její smrti jsem archiv, který o činnosti Přemysla Pittra vytvořila, s Dagmar Litomiskou a Mařenkou

Paškovou zabalila a podílela se na jeho přestěhování a odborném uložení v Pedagogickém muzeu J. A. Komenského v Praze. Vydali jsme také „Dětské osudy z doby poválečné“ Olgy Fierzové. Od roku 1999 jsem pracovala v komisi Synodní rady „Cesta církve za války“. Shromáždili jsme texty, které jsem uspořádala, a v roce 2003 vyšla o evangelících v čase druhé světové války v Kalichu kniha pod názvem „Prošli jsme v jeho síle“. V tomtéž roce péčí Moniky Žárské vyšel v nakladatelství Eman za podpory Česko-německého fondu budoucnosti německý překlad knihy „Úzkost a naděje“ a česky její druhé, rozšířené vydání s fotografickou přílohou. UVědomila jsem si, že nemohu dál odkládat dokončení už dříve začatých prací. Na podkladě vydaných vzpomínek a záznamů rozhovorů, které jsem v letech 1963-1971 vedla s pražskou maminkou (Marií Šimsovou, pozn. EŠ) a dalšími lidmi, jsem sepsala příběhy lidí z okruhu Akademické Ymky v době druhé světové války „V šat bílý odění“. Ráda bych ještě na podkladě zachovaných dopisů Jaroslava Šimsy sepsala jeho podrobný životopis. Jen aby nám Pán Bůh dal na to zdraví.

Zmínkou o knize „V šat bílý odění“ jsme se dostali k začátku našeho rozhovoru. S Milenou Šimsovou bychom mohli besedovat o mnoha a mnoha dalších životních etapách, o nejrůznějších prožitcích z konce let sedmdesátých a z průběhu let osmdesátých, o lidech, které na své cestě potkala, i o tom, jaké je to být ženou disidenta a mít muže ve vězení. Ještě je důležité říct, že Milena Šimsová má syny Martina a Jiřího a dceru Annu a je babičkou sedmi vnoučat. Za rozhovor děkuje

Eva Šimková

Sál Václava Pokorného

Výroční shromáždění sboru ČCE v Brně I se 2. dubna rozhodlo pojmenovat nově přistavěný sál sborového domu na Opletalově 6 po zakladateli sboru faráři Václavu Pokorném. Nový sborový sál byl dostavěn v roce 2005, kdy uplynulo 150 let od narození faráře Václava Pokorného. Náš sbor v roce 1990 přesunul své sídlo z Pellicovy ulice na Opletalovu. Jméno Václava Pokorného tak bude připomínat pokračování v tradici českého reformovaného sboru v Brně i její navázání na duchovní dědictví sboru a.v. a h.v. německého jazyka, jehož farní budovu a kostel od roku 1945 užíváme. Davida Mikoláška inspirovalo toto rozhodnutí k následující básni:

Je to jen jméno
A příjmení
Není to víc než pár hlásek
Nic se tím nezmění
Když bude vysloveno?

Na poušti města
Jako loď kostel
V potopách válek
Pár dobrých vesel
K záchraně cesta

Jsou to jen slova
A když zazní
Melodií přímé řeči
Moudří i blázni
Opakují znova

A proto děkuji
Těm kteří byli
Těm kteří jsou
A jedinému tomu
Který je.

Ještě o konci války 1945

Chtěla jsem napsat hned po prvním článku týkajícím se tohoto tématu, který byl uveřejněn v červnovém čísle loňského Setkávání, ale pak jsem usoudila, že už je dost pozdě. Když se však objevilo toto téma i v prosincovém čísle, nedalo mě to, abych se neozvala. Já mám totiž vzpomínky a zážitky docela opačné.

Konec války jsme netrpělivě očekávali od půli dubna v Rozdrojovicích, kam jsme utekli z Brna, protože tatínkovi hrozilo zastřelení. V Rozdrojovicích se nás ujali docela cizí lidé. Nejprve jsme bydleli u nich, pak skoro týden u jejich sousedů ve sklepě, vysekaném do skály. Bylo nás tam asi dvanáct.

Už jsme skoro neměli co jíst, když konečně přišli sovětští vojáci. V článku sestry Šubartové je malá nepřesnost; byli to skutečně vězňové, ale mnozí z nich političtí – patřili mezi ně i pravoslavní duchovní.

Přišli k nám do sklepa, přivítali jsme se, my děti jsme dostaly čokoládu – sice takovou tenoučkou, ale přece dobrou, a druhý den nám přinesli nějakou polévku, asi takový válečný boršč.

Večer po skončení dělostřelecké přípravy jsme se vydali pěšky do Brna, které už bylo osvobozeno. Cesta byla dlouhá, u cesty jsme viděli mrtvé vojáky, sem tam i koně. Tatínek uměl pár slov rusky, a tak jsme se čas od času zeptali značně zkomoleně: „Požaluista, možno do Brna?“ Vojáci se smáli a odpovídali „možno, možno“, my na to „spasibo“, a šli jsme dál.

Kolem půlnoci jsme dorazili do Komína, kde další dobří lidé připravili podobným poutníkům, jako jsme byli my, noclehárnu ve sklepě. Později vjel sice na terasu vily po schodech důstojník na koni, ale nechal si od majitelů vily říct, že nemá dělat rámus, protože ve vile spí dědeček.

Domů do Žabovřesk jsme se dostali druhý den dopoledne. Nic hrozného jsme neviděli a také doma nic nescházelo, kromě maminčiny kolínské a bratrovy foukací harmoniky. Soused, který měl klíče od našeho bytu, raději vojákům odemkl, aby nepoškodili dveře nebo okna, když hledali Němce.

Ani později jsme ani já, ani moje kamarádky a spolužačky nezažily žádné násilí. Neschovávaly jsme se, hrály jsme si normálně před domem jako jindy. Bylo mi tenkrát dvanáct let.

To jsou tedy mé vzpomínky. Jistěže se někde děly násilnosti, to dělá asi každá armáda, zvláště po dlouhém válčení. (Konec konců dovídáme se ledacos podobného i dnes, a není válka.)

Zdá se mi, že v reakci na dřívější ideologii vynášíme teď jen to špatné. Nebo jako by to, co jsme prožili v roce 1968, přehlušilo události z roku 1945. Vadí mi to stejně, jako mi vadila odsekaná jména na pomníku padlých Američanů v západních Čechách. Myslím, že jako křesťané bychom měli být alespoň objektivní a nezaujatí, pravdiví, i když se to zrovna nenosí. Proto jsem napsala tento svůj zcela pravdivý příběh. A velice prosím, abyste jej otiskli, i když už nejsem členkou žádného brněnského sboru.

Hana Najbrtová, pastorační pracovnice v Domově odpočinku v Myslibořicích

čteme bibli

Pobíhající David (1 Sam 21 a 22)

Co je na Davidovi a jeho jednání nápadné? Nápadné je to, že se boží vyvolený nechová moc ideálně, jak by si přála pobožná fantazie. V každém zbožném vyprávění nebo legendě o svatých je vyvolený od Boha tichý a pokorný člověk, pokud možno s nasládlým úsměvem. Je odevzdán Bohu a obrácen do sebe. Čeká na to, až ho Bůh zavolá. David nečeká. David pobíhá a pobíhá, lítá ode zdi ke zdi. Rozbílí si hlavu hned tady a hned zase tamhle. Chová se jako noční můra u zavřeného okna, za nímž je světlo. Nedokáže zkrotit svůj temperament a netrpělivost se často mění v chybu, podraz, vinu. Nechce čekat „dokud se nedozví, jak s ním naloží Hospodin“ (22,3).

Jen to sledujme. Hned potom, co utekl od Saula a před Saulem, je sice volný jako pták, na druhé straně je ale psancem. Uteče nejprve ke kněžím do svatyně Nóbe. Hlavní kněz Achímelek vidí pořád ještě v Davidovi vítěze nad Goliášem, přítele korunního prince Jonatána a Saulova zetě. Má však otazníky nad jeho samotou, že přišel bez doprovodu. To se mu zdá zvláštní. David ho uklidní malou lží, že je na cestě s tajným královým posláním. Chce od Achímeleka proviant. Ale v Nóbe mají jen posvátný chléb pro kněze. David o něj požádá, i když na něj nemá nárok. A Achímelek udělá výjimku. Po posvátných chlebech dostane David ještě kněžské požehnání a nakonec si vyprosí i Goliášův meč, který je v Nóbe uložen jako relikvie.

David, dobře vyzbrojen posvátným chlebem, posvátným mečem a kněžským požehnáním, pokračuje v útěku před Saulem. Nechce čekat, je to muž činů, často velice sporných. Nechce čekat, chce vědět, jak to s ním bude, co s ním Hospodin zamýšlí. A v této chvíli udělá zcela nepochopitelný čin, který ho mohl stát život, čest i možnost stát se izraelským králem. Zdá se to jako šílenost a

šilenost to je. David mizí kdesi v pelištejské zemi. Odchází, utíká k pelištejskému králi Akíšovi z Gatu. Odtud byl přece i Goliáš. Odchází k němu a nabízí mu své služby jako nějaký žoldněř. Tak se ten světoznámý vítěz nad Goliášem poníží, prodává své vojenské umění, prodává sebe jako námezdného žoldáka nepříteli. Ale David je pelištejským králem Akíšem z Gatu odmítnut. Je to nepochopitelné, ale je to tak. Král Akíša ho nechce. V té chvíli dostane David strach. Bojí se krále a ví, že musí utéct. Nakonec se mu podaří uniknout jenom tak, že předstírá pominutého, hraje blázna. Duševně nemocní byli ve starověku považováni za přátele bohů, a proto v mnoha zemích pokládáni za nedotknutelné, za chráněné. David svoji roli blázna sehraje virtuózně. David „dělal značky na vrata brány a pouštěl po bradě sliny“ (v.14). Svoji úlohu šílenice sehrál tak dokonale, že ho král Akíš nechá dopravit na hranice a vyhodit ze své země s poznámkou, která Pelištejcům nijak nelichotila: „Víte přece, že je to šílenec, proč ho přivádíte ke mně? Nedostává se mi snad šílenců, že jste přivedli tady toho, aby mě svým šílením obtěžoval? Takový by měl vstoupit do mého domu?“ Zdá se, že tady Hospodin bere Davida za ucho a vrací ho zpět do země izraelské, tam, kam patří, kde má svůj úkol.

David se usadí v jeskyni Adulám a stává se vůdcem podzemního hnutí. Shromažďují se kolem něho ztroskotanci ze všech koutů země, „utlačovaní, stíhaní věřitelem a všichni, jejichž život byl plný hořkosti.“ Časem je jich 400. Hospodinův vyvolený mezi vyvrženými a pronásledovanými, budoucí král Izraele kdesi v jeskyni s podivnou společností, s izraelským undergroundem. „Dokud se nedozvím, co se mnou Bůh učiní...“ A co s Davidem Bůh udělá?

Boží srdce je otevřené pro ty, „kteří jsou utlačováni, kteří jsou stíháni věřiteli a pro všechny, jejichž život je plný hořkosti.“ Tady v jeskyni Adulám, mezi lidmi, kteří byli pronásledováni a poníženi, je David předobrazem, předchůdcem, předskokanem (předkem) toho, který jako král Izraele ponese podobu Služebníka Hospodinova.

Ještě jednou se David pokusí utéct, ale Bůh mu postaví do cesty proroka Gáda a skrze něho vzkazuje, aby šel do Judska. Tam je jeho místo, tam se má postavit Saulovi. Jen s tímto slovem, bez prostředků, žije v lese Cheret a čeká věci příští. Musí vydržet, neuhnout, neutéct.

Mezitím Saul ještě sedí na trůnu a poslušnost si udržuje tak, že svým poradcům rozdává státní majetek. Když jeden z oblíbenců, Doég Edomský, udá kněze v Nobé, že pomohli Davidovi, nechá Saul toto kněžské společenství vyvraždit. I David má na tom vinu. Lhal přece knězi v Nobé a podvodně získal pomoc.

Z povražděných kněží se zachrání jen jeden. Syn hlavního kněze. Ten jediný, který přežil, utíká k Davidovi. K tomu, který má spoluvinu i za smrt jeho otce. Utíká k Davidovi, aby přijal jeho zповěď. Je to syn zabitého kněze, kterému David může svěřit neunesitelnou skutečnost, která ho tíží v duši: „Věděl jsem onoho dne, že je tam Doég Edomský a že to určitě oznámí Saulovi. To jako bych sám napadl příslušníky tvého rodu“ (22,22).

„Dokud nezvím, jak se mnou Bůh naloží.“ Bůh vede Davida, kam se mu moc nechtělo, aby řekl: „Já jsem vinen, já to zaviniil.“ Když je člověk tak daleko, že se ohlíží po Bohu a jeho odpuštění a stojí i o odpuštění od lidí, je připraven. Bůh si ho může užít pro svoji práci. Stává se vyvoleným.

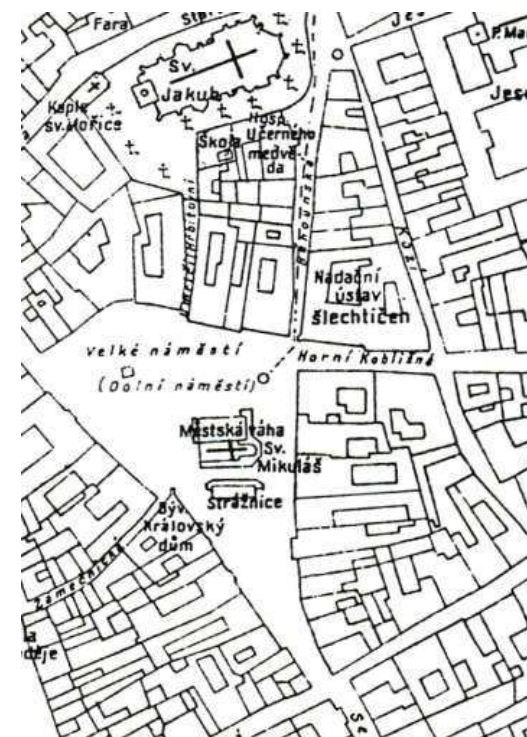
Romana Špačková

z historie

Mikulášský kostel

V současné době je v Brně rekonstruováno nynější náměstí Svobody (dřívější názvy Dolní náměstí, Velké náměstí). Mladší si dobře pamatují, že tudy donedávna jezdila tramvaj z Masarykovy ulice, a my starší ještě známe kolejovou dopravu přes náměstí z Koblížné ulice. V místech, kde se tramvaje potkávaly, stála v našem mládí „dominanta“ uvedeného náměstí, a to nevhledné, i když potřebné veřejné záchodky Jižně od tohoto místa stávala až do roku 1870 jiná dominanta náměstí Svobody, kostel (někde se uvádí kaple) sv. Mikuláše. Stavěn byl společně s jakubským chrámem v první čtvrtině 13. století. Nová budova byla vysvěcena olomouckým biskupem Robertem, aby sloužila jako svatyně francouzsky mluvících Valonů žijících ve městě

(toto etnikum dnes tvoří asi 36 % obyvatel Belgie). Po poněmčení brněnských Valonů ztratil kostel své určené poslání. O původním vzhledu kaple nic nevíme, určitě byla postavena v raně gotickém slohu jako filiální a patřila k jakubskému kostelu. Dnes známe její vzhled z obrázků a fotografií před demolicí. Tento

Náměstí Svobody po roce 1749

kostelík měl velmi podobný osud a s trochou nadsázky i účel jako Betlémská kaple v Praze, i když byl o 150 roků starší. Na základě reformy císaře Josefa II. z 1. září 1784 byla v roce 1786 zbourána Betlémská kaple a v Brně byl v téměř roce zrušen mikulášský kostel; rok nato se stal vojenským skladištěm, kterým byl až do zbourání. Jižně od kostela byla městská strážnice a severně městská váha. Známe i některé rektory kostela a to Jana, Petra Wolkensteina a zvláště Mikuláše Poláka, o kterém si povíme i s náznaky souvislostí trochu víc.

Náměstí Svobody po roce 1760

Na přelomu 14. a 15. století se šířilo v Praze opravné hnutí v církvi, zvláště myšlenky Jana Husa pronikly i do Brna. O stavu církve na Moravě víme z písemností olomouckého biskupa Jana Mráze, který horoval pro to, aby klerikové nepili v krčmách, nenosili světský oděv, zbraně, nezúčastňovali se rytířských turnajů a aby jako celibátníci nestrojili svým dětem okázalé veřejné svatby... To vše podněcovalo v Brně šíření opravného hnutí a v roce 1401 se píše o nebezpečí kacířství. Někteří čeští studenti Karlovy univerzity šířili v Brně Husovo učení (jak často zasahují studenti do průběhu dějin), měli svého ochránce v brněnském rodákovi M. Šimonovi z Tišnova, který byl Husovým stoupencem a přítelem. V Brně našli tito studenti připravenou půdu hlavně mezi českým obyvatelstvem. Zde se soustředili kolem Mikuláše Poláka, rektora kaple sv. Mikuláše, později i faráře u Jakuba, který byl Husovým žákem a horlivě šířil ve městě jeho myšlenky. Sám Polák byl stíhán za své postoje, v letech 1401 až 1404 jej stihl osobní interdikt a dokonce exkomunikace; pokud mu nebylo bráněno násilím, vysluhoval svátosti a kázal o nutnosti nápravy tehdejší církve. Podporovali jej Husovi žáci - jakubští oltářníci Jan Nelucha a M. Zikmund z Jistebnice. Když spor vrcholil, byli Polák a jeho stoupenci v roce 1413 z Brna vypuzeni. Mikuláš Polák našel ochranu u Jana Tovačovského z Cimburku, pozdějšího sirotčího hejtmána. Nemůžeme zde popisovat husitské hnutí, ale zmiňme se o tom, že podobojí žádali od delegátů basilejského koncilu (1439-1445), aby jim byl ponechán pro husitskou bohoslužbu mikulášský kostel na náměstí, ale dostali možnost konat své bohoslužby jen v soukromých domech. Proti husitství bojovala většinová německá městská rada. Myšlenky reformace přijali brněnští Němci až mnohem později po vystoupení Martina Luthera (1483 - 1546). Jakubský kostel pak byl řadu roků evangelický. Kdyby byl vydán toleranční patent (1781) až v roce 1786, nebo kdyby byl kostel zrušen o pět let dříve, mohli brněnští evangelíci, v naprosté většině Němci, žádat pro své bohoslužby o kostel sv. Mikuláše, včetně osvobození od tolerančních předpisů. Třeba by později ani nebyl asanován. Vzhledem k tomu, že se to nestalo, upravili si na modlitebnu bývalou stavovskou jízďárnu na současné Husově ulici v místech dnešní Střední školy uměleckých řemesel. Oprava náměstí Svobody má být ukončena již letos na konci listopadu a půdorys kostela bude na prostranství náměstí vyznačen dlažbou jiné barvy.

Jiří Novák

knih

Děkuji, mám se výborně

Ivan Medek označuje sice svou knížku nazvanou „Děkuji, mám se výborně“ za neurovanané vzpomínky, žádné paměti, a už vůbec ne literaturu, ale je to knížka velmi zajímavá a výborně se čte. Vznikla na základě pěti rozhovorů vysílaných v rozhlasovém pořadu Osudy na stanici Vltava v září 2003.

Ivan Medek vzpomíná na svoje dětství a širší rodinu – jak říká, „rodina člověka nejen ovlivňuje, ale také zavazuje.“ Jeho dědeček byl slavný malíř Antonín Slavíček a po jeho smrti si jeho babička vzala Herberta Masaryka, nejstaršího syna T.G. Masaryka; jejich dcery Anna a Herberta byly tety Ivana Medka. Jeho otec, generál Rudolf Medek, se přátelil s řadou významných osobností první republiky. Jako doklad poněkud neortodoxní výchovy obou synů, Ivana a o rok mladšího Mikuláše, pozdějšího známého malíře, uvádí autor tuto příhodu: „Jednou jsme přinesli vzkaz od ředitele (gymnázia), jmenoval se Lev. Na papírku pro tatínka bylo napsáno: ‚Vážený pane generále, oba Vaši synové se přátelí s nejhoršími vyvrheli z celé školy. Dělalí tak ostudu nejen sobě, ale i Vám a celé Vaší rodině.‘ Tátu jsme zastihli ráno, seděl u stolu a pil Alkaseltzer: ‚Co máte, kluci?‘ My jsme říkali: ‚Tady neseme od ředitele papírek.‘ Táta si to přečetl a zeptal se: ‚Jak se ten ředitel jmenuje?‘ ‚On se jmenuje Lev.‘ Táta si to znovu přečetl a povídá: ‚Lev? A je to sociální demokrat?‘ ‚To my nevíme.‘ Takoví pitomí chlapečkové nemohli vůbec tušit, co znamená sociální demokrat. To slovo jsme slyšeli poprvé. A tatínek řekl: ‚Jak to tak čtu, je to sociální demokrat.‘ Bylo to jeho naprosto zásadní přesvědčení. Papírek roztrhal a řekl: ‚Vyřídte tomu vašemu řediteli, že není lev, ale vůl.‘

Ivan Medek vzpomíná na krušnou dobu po smrti otce v r. 1940, kdy mu bylo 15 let, na začátky vztahu k hudbě a přátelství s Václavem Talichem, na konec války a dobu poválečnou spojenou s několika vyhazovými z různých zaměstnání i na jisté uvolnění v šedesátých letech, na dobu normalizace, pronásledování po podpisu Charty 77 a exil, k němuž byl v roce 1978 přinucen, a nakonec na spolupráci s Václavem Havlem poté, co v březnu 1993 nastoupil do Kanceláře prezidenta republiky jako ředitel odboru vnitřní politiky; po odchodu Luboše Dobrovského na velvyslanectví v Moskvě jej Václav Havel jmenoval vedoucím své kanceláře.

V závěru svého vzpomínání Ivan Medek říká: „Od dětských let jsem se považoval za člověka netaentovaného, měl jsem mnohem menší nadání než můj bratr, ten měl talent mimořádný. V podstatě jsem nikdy nic konkrétního nechtěl a vždycky jsem se do všeho pletl. Ale mám pocit, že jsem dostal zcela nezasloužené spoustu darů. Za všechny děkuji. Především za dar víry v Boha. A ještě něco: vím, že jsem spoustě lidí ublížil. Byl bych moc rád, kdyby mi odpustili. .... Na otázku, jak se mi daří, odpovídám jako celý život: Děkuji, mám se výborně.“

Hana Dvořáková

bylo

Seniorátní presbyterní konference

Dne 25. března 2006 se v Losově sálu Blahoslavova domu sešlo více než 70 presbyterů brněnského seniorátu. Tématem setkání bylo "budování sboru, aneb, co je na budování sboru tak zajímavé, že se tomu již druhým rokem věnuje synod naší církve". Konferenci moderoval br. Jaroslav Kučera. Po úvodní biblické úvaze sestry farářky J. Kačenové ze Znojma nás do tématu uvedla sestra Simeona Zikmundová z Nového Města na Moravě, která byla členkou skupiny zpracovávající synodní materiál "Budování sboru".

Vlastní diskuse probíhala v sedmi asi desetičlenných skupinách, do kterých se účastníci rozpočítali, její výsledky pak mluvčí přednesli v plénu. Po dobrém obědě (guláš s knedlíky a chlebem) sestra Zikmundová na výsledky diskuse reagovala. Další diskuse se zaměřila na téma vzdělávání farářů, a zda je možný farář na poloviční úvazek.

Ačkoliv konference nedospěla k žádným překvapivým závěrům (což se ani neočekávalo), setkání presbyterů, diskuse a výměna názorů je vždy užitečná. Vyberu několik myšlenek, které mne zaujaly: K charakterizaci situace sboru byla vybrána forma metafory, která často lépe popíše skutečnost několika slovy než dlouhý text – výsledek: "Sbor jako příbytek". Dříve byla církev poučující, dnes je farář spíše v roli partnera. Holandská církev má odvahu mluvit i o tom, že nemusí existovat. Svět se změnil, změnila se naše církev? Je náš biblický jazyk dnešním mladým lidem srozumitelný? Neměl by se proto změnit? Řešíme každodenní problémy, chybí nám však vize do budoucnosti – co tak např. "Evangelické Brno".

Jan Franců

Žité křesťanství dnes

bylo námětem rozhovorů při výročním setkání pracovní skupiny Partnerschaft – Partnerství ve vídeňské evangelické farnosti a.v. Vídeň střed (Wien – Innere Stadt). Pojmenování Partnerschaft – Partnerství je možná šest, možná sedm let staré, pracovní skupina ve farnosti je přijala při svém vzniku, náplň činnosti, totiž intenzivní, mnohostranná spolupráce se sborem ČCE Brno II však trvá již od ledna r. 1990. Z této již takřka tradice vzešlo dvojjazyčné jméno skupiny s důsledně psanou čárkou nad „i“ v české části. Ostatně dřívější kurátorka vídeňské farnosti, aktivní a neúnavná členka pracovní skupiny, se sobě vlastní vytrvalostí opakuje, že ve skutečnosti nejsou vídeňští a brněnští spolupracovníci žádní nezaujatí partneři, ale bratři a sestry. K zaujetí při letošním setkání (24. března ve Vídni) znamenitě přispěli řečníci, kteří uvedli do tématu – Jana Slámová (z Brna – Židenic) a Martin Schenck z Vídně. Spontánní a přesvědčivá podoba jejich příspěvků, pojatá ve velmi osobním a osobitém sdělení, se postarala všem dalším účastníkům o náměty k rozhovoru i k dalšímu promýšlení. Oba se vzácně shodli na tom, jak nutnost některé postoje zaujate přijmout a jiné s týmž (odůvodněným) zaujetím odmítnout je i dnes nepostradatelná pro jednotlivce, rodiny, sbory, instituce, do nichž vstupujeme. Společný večer dovedně moderovala farářka vídeňské farnosti Dr. Innes Knoll, úhrnnou zprávu o činnosti pracovní skupiny podal její zakladatel, vládní rada Dipl. Ing. Dr. Hermann Reining.

Jaroslav Vítek

Typ na dovolenou - Bodamské jezero a Kostnice

Ráda bych Vám doporučila cestu k Bodamskému jezeru, kde Vás kromě koupání, projížďek na kole nebo na kolečkových bruslích a výletů na lodích po jezeře čeká spousta pamětihodností podél jezera. Bodamské jezero si rozdělily tři státy. Nejméně území získalo Rakousko, v podstatě jen město Bregenz. Švýcarskou část lemují krásná města jako Rorschach, Romanshorn, Arbon, u nedalekého ústí jezera do řeky Rýn u města Schaffhausen s vodopády a jen kousek od jezera leží starobylé město Sankt Gallen s barokní katedrálou chráněnou UNESCO, významným klášterem a knihovnou. Největší část jezera přináležejí Německu a taktéž německá města mají turistům co nabídnout – Kostnice (německy Konstanz), květinový ostrov Mainau, Friedrichshafen s muzeem vzducholodí hraběte Zeppelina (dozvíte se mnoho technických, ale i privátních informací o tomto vynálezci a podnikateli, který byl mimochodem protestantem), Meersburg s nádherným středověkým historickým jádrem.

Čech by ovšem neměl minout město Kostnici, protože má pro nás, zejména pro protestanty, velký historický význam. V tomto říšském městě keltského původu na křižovatce obchodních cest trávili čas významní lidé, jako císař Friedrich II. Barbarossa, německý spisovatel a básník J. W. von Goethe nebo francouzský spisovatel A. Dumas. Protože sem směřuje hodně českých turistů, má informační kancelář k dispozici dostatek materiálů o městě, mapky v českém jazyce, a nabízí i český hovořící průvodce.

Mezi středověkými domy Vás hned na břehu jezera zaujme velká budova bývalé městské sýpky, skladiště a tržnice, kde se v letech 1414-1418 konal kostnický koncil, což dodnes připomíná název budovy a pamětní deska. Dovnitř se sice smí jen s průvodcem, ale i zvenku vynikne majestátnost budovy. V současnosti je budova využívána jako galerie a koncertní síň.

Češí turisté ovšem hledají památky na osobnost, se kterou je pro českou historii nejvíce spjato toto město a kostnický koncil, a to na Mistra Jana Husa.

Čeští občané toužili dlouhá léta vybudovat reprezentativní památník, ale nejdříve těmto snahám bránila protireformace v českých zemích a poté kancléř Metternich. Teprve v roce 1862 našli čeští vlastenci podporu u občanů města a město Kostnice uvolnilo pozemek, kde byl podle archeologického průzkumu upálen 6. července 1415 Mistr Jan Hus a rok poté jeho přítel Jeroným Pražský. Na tomto místě je dodnes umístěn bludný balvan nalezený při stavbě železnice do Kostnice s nápisem připomínající obě události. Na toto pietní místo směřovaly národní poutě Čechů, Moravanů a Slováků. Jedné z největších, v roce 1868, se zúčastnili i B. Smetana, J. V. Frič, J. M. Hurban, K. Sabina aj.

Dalším místem, kam by měli čeští turisté zavítat, je ulice přejmenovaná od roku 1876 na Husovu ulici, kde naleznete hrázdný dům, ve kterém do svého uvěznění pobýval Mistr Jan Hus jako svobodný občan. Ve stejné ulici naleznete i dům u Delfína, dočasné působiště Jeronýma Pražského. Oba domy jsou pro turisty řádně označeny. V hrázdném domě pocházejícím z 15. století se nachází Muzeum Mistra Jana Husa (Hushaus). Po zakoupení domu v roce 1922 Československou republikou byl předán do péče Společnosti Husova muzea v Praze, které zde v roce 1936 zpřístupnilo Husovu světničku a započalo rekonstrukci domu. Tato společnost také dodnes dům spravuje a financuje, což

umožňuje i dotaci provozu, aby nemuselo být vybíráno vstupné od turistů. Během 2. světové války a po této válce dlouho chyběla podpora pro další rozšíření. Až v roce 1980 byla ukončena rozsáhlá rekonstrukce domu a u příležitosti 565. výročí upálení byla otevřena expozice ve třech místnostech, mapující život, učení a přínos Mistra Jana Husa prostřednictvím vystavených předmětů, dokumentů, a zejména česko-německých citátů z Husových děl na zdech expozice. Celý projekt byl financován nejen českým státem, ale i městem Kostnice. Na realizačních pracích se podílely hlavně české firmy, například umělecko-truhlářské práce zajišťovala firma z Husova rodiště.

Prohlídku města Kostnice a památek na koncil a Mistra Jana Husa všem vřele doporučuji, jistě nebudete litovat. Navíc, jak jsem uvedla na začátku, je v okolí Kostnice tolik zajímavých míst, že má výlet do těchto končin úspěch za kterékoliv roční doby a každý turista si může prohlédnout kulturní památky nebo přírodní krásy podle vlastního zájmu.

Hana Lacková

Několik informací o možnosti pobytů v Taizé

Francouzská vesnička Taizé, která se nachází na jihu Burgundska, je domovem mezinárodní ekumenické komunity. V roce 1940 ji založil bratr Roger Schutz. Dnes má komunita přes sto bratří, katolíků a protestantů z více než pětadvaceti zemí. Po tragické smrti bratra Rogera v srpnu loňského roku se novým představeným stal bratr Alois. Je to Němec, pochází z Bavorska, je mu něco málo přes 50 let a je katolíkem. V komunitě začínal jako dobrovolný pomocník, od r. 1974 žije trvale v Taizé. Již v roce 1998 jej bratr Roger se svolením bratří ustanovil svým nástupcem. A tak se zdá, že život v Taizé pokračuje tak, jak jej mnozí z nás zažili, nebo o něm slyšeli a četli.

Podle informací na internetu může mládež od 17 do 29 let přijíždět do Taizé po celý rok vždy od neděle do neděle, ale také třeba jen od pátku na víkendy. Mladší mládež (tedy ve věku 15 a 16 let) pouze s průvodcem starším dvaceti let. Ubytování jako vždy buď ve vlastním stanu, nebo v ubytovně, spacák nebo povlečení sebou. Dospělí se mohou zúčastnit života v Taizé od 26. března do 22. října rovněž v týdenních cyklech od neděle do neděle. Tvoří zde samostatnou skupinu s vlastním programem. Ode všech, starších i mladších, se očekává, že během týdne v Taizé se zapojí do každodenního rytmu, jež udává především společná modlitba 3x denně. V červenci a v srpnu je možno zvolit skupinku zaměřenou na ztišení.

Úhrada za ubytování a stravu pro dospělé české účastníky je 5 - 9 Euro (stan) nebo 6 - 12 Euro (pokoj), pro mladé pouze 3 - 5 Euro.

Přihlášku je potřeba zaslat alespoň 3 týdny před zamýšleným pobytem, a to několika způsoby: Písemně na adresu Communauté de Taizé, 71250 TAIZÉ, France, telefonicky: (+33) 385503002 (v případě, že mluvíte anglicky)

elektronicky: meetings@taize.fr Dopravu autobusem zajišťuje CK Bakalari, ČSAD Tišnov, Jungmannova 754, 66601 Tišnov, telefon 549411110. Cesta vlakem a autem je podrobně vypsána na stránkách <http://www.taize.fr>

Lída Marková

společenská kronika

Brno I

3.5. Pavel Paseka	70 let
5.5. Pavel Dostál	60 let
5.5. Klára Vlachová	30 let
6.5. Marie Bednářová	93 let
6.5. Vilém Hadyna	81 let
8.5. Vlasta Dvořáková	70 let
9.5. Vladyka Švanhalová	90 let
10.5. Hana Holčíková	89 let
10.5. Vladislav Klíma	85 let
11.5. Marie Klímová	75 let
12.5. Květuše Bednářová	82 let
14.5. Ondřej Heller	20 let
14.5. Oldřich Krejčí	75 let
15.5. Olga Ježková	81 let
16.5. Aloisie Niedermayerová	96 let
17.5. Emilie Perková	84 let
17.5. Emilie Továrková	81 let
18.5. Ivana Rosenbaumová	50 let
19.5. Helena Švestková	50 let
22.5. Tereza Konečná	30 let
22.5. Petra Vrbková	30 let
23.5. Emílie Pavlasová	90 let
28.5. Jarmila Baxantová	81 let
28.5. Irena Šenková	30 let

Brno II

4.5. Libuše Plívová	86 let
5.5. Pavel Musílek	92 let
5.5. Ing. Zdeněk Klusák	78 let
6.5. Jaroslav Dvořák	93 let
7.5. Josef Ševčík	79 let
8.5. Jarmila Vančurová	86 let
10.5. Emilie Zounková	85 let
10.5. Vlasta Kuklová	77 let
13.5. Maja Staňková	85 let
14.5. Vilém Váňa	93 let
18.5. Vlasta Pličková	80 let
22.5. Marta Krejzková	82 let
23.5. Marie Kolářová	89 let
23.5. Božena Hemberová	82 let
26.5. Dagmar Lipáková	76 let
31.5. Květoslava Skřivánková	86 let

Jubilantům přejeme radost a vděčnost za všechno, co je v životě potkalo.

Křest

9.4. Dagmar Matuchová, nar. 2005

Oddáni byli:

1.4. Ljuboslava Guglavová a Jiří Toman
1.4. Jiřina Bučková a David Piták

1.4. Tomáš Podrábský
a Marika roz. Svobodová

Rozloučili jsme se:

28.3. Anna Tučková, 1918

heslo měsíce

podle hesel Jednoty bratrské na měsíc duben

Vy všichni jste přece skrze víru syny Božími v Kristu Ježíši.
Galatským 3,26

bude

Květnové hudební nešpory

se konají v neděli 7. května v 19,30 hodin v Červeném kostele. Účinkují: Sol et sedes, umělecká vedoucí Linda Keprtová, Ars Brunensis chorus, umělecký vedoucí Dan Kalousek, Martin Jakubiček – pozitiv. Program: Jacobus Handl-Gallus, Ant. Mašát, J. S. Bach. Biblické zamyšlení: Olga Tydlitátová.

Koncert je benefiční, výtěžek dobrovolného vstupného bude věnován sdružení Labyrint- integrovaná výchova slyšících a neslyšících dětí. Nešpory se uskutečňují za podpory Jihomoravského kraje a Nadace Divoké husy, která zdvojnásobí výtěžek ze vstupného. Srdečně zvou sbory ČCE Brno I a Brno-Husovice.

Sborový rozhovor v Židenicích

Příští sborový rozhovor v Židenicích (v modlitebně, kostel ČCE, Jílkova ul.) povedeme opět v pátek od 20 hod., tentokrát 26. května. Tématem budou pohledy na homosexuální vztahy. Rozhovor uvede host večera, Dr. Jan Roskovec, pracovník katedry Nového zákona Evangelické teologické fakulty UK v Praze. Vyjdeme z dokumentu „Problematika homosexuálních vztahů“, který přijalo loni v květnu 3. zasedání 31. synodu naší církve a jež zrozeslala Synodní rada do jednotlivých sborů. Tento poměrně obsáhlý materiál má dvě hlavní části – teologickou, kterou zpracovali doc. Dr. Martin Prudký a Dr. Jan Roskovec, a část odborně medicínskou, jejímiž autory jsou MUDr. Antonín Brzek, MUDr. Dagmar Křížková a MUDr. Ivo Procházka. K tomuto rozhovoru všechny brněnské evangelíky i další zájemce židenické staršovstvo srdečně zve.

Klub otevřených dveří - Opletalova 6, každý čtvrtek 10-12

4. 5. Nadané dítě – radost? Průšvih? Mgr. Portešová z FSS MU o svém oboru i osobních zkušenostech
11. 5. Cesta do hlubin charismatického hnutí, Jiří Malý
18. 5. Očím pro radost – malování na hedvábí. Přijďte co nejdřív!
25. 5. Bylinkové vůně – z vlastních zdrojů
1. 6. Marie Aujezdská představuje...Centrum pro rodinu a sociální péči

Skautská neděle

Tak jako v minulých letech připravují i letos skauti ve sboru Brno I bohoslužby, které se budou konat 14. května v 10 hodin. Tentokrát se na nás chystá hlavně muzika a písničky inspirované příběhem královny Ester. Protože v Červeném kostele by nebylo zpěvu dobře rozumět, budou tentokrát i druhé bohoslužby výjimečně v Betlémském kostele a Komenského kostel zůstane zavřený. Prosíme Vás, abyste tuto změnu přijali s porozuměním.

Sborový víkend na Blažkově

Je plánován na víkend 26.-28. května a povede ho bratr farář Jiří Gruber. Program bude upřesněn v ohláškách a na webových stránkách sboru Brno I.

ze sboru Brno – Židenice

S vámi nás baví svět ...

V sobotu 1. dubna jsem měla krásný zážitek. Spolu s manželem jsme se zúčastnili soutěžní přehlídky videozáznamů o životě osob s postižením a o činnosti některých humanitárních organizací u nás i na Slovensku, který se konal ve Frýdku-Místku. Jednalo se již o 4. ročník videofestivalu, jehož motto zní: „S vámi nás baví svět“. Je to parafráze názvu oblíbeného filmu a vyslovil ji před léty dnes již zesnulý Július Satinský. Ne náhodou dostávali tvůrci oceněných filmů kromě diplomů i upomínkovou sošku tzv. Alberta, připomínající pana Satinského. I když toho o životě lidí, kteří se potýkají s nějakým handicapem, vím už poměrně dost, nemohla jsem se ubránit dojetí nad zachycením projevů obětavé péče personálu a spontánní radosti klientů v předváděných filmech i ve skutečnosti. Přehlídky se totiž zúčastnili též početné skupiny mentálně postižených se svými pečovateli z několika i značně vzdálených zařízení. O přestávkách bylo vidět, jak bezprostředně a účinně pomáhali pečovatelé klientům zvládnout nabízené pohoštění, návštěvu toalety apod. Při přebírání jedné z cen za videozáznam o životě v domově Jiskra naděje v Brně použil manžel trefné označení, „že tady a teď“ jsme účastní skutečné reality show, v níž pečovatelé jsou ti správní big brothers a big sisters...”

V prvním programovém bloku předvedlo několik nevidomých špičkové hudební výkony. Překrásný a hluboký zážitek jsem měla z moderní pantomimy, v níž účinkovali zdraví i postižení současně. Tento výstup nesl název Setkání a připravilo je taneční oddělení ostravské konservatoře. V staccatovém rytmu moderní hudby a v zajímavém osvětlení, kdy většina aktérů byla na kolenou, nebylo na první pohled patrné, kdo se trhané pohyby musel naučit a pro koho jsou vzhledem k postižení výsledkem maximální snahy. V další části byli postižení posazeni na vozíky, s nimiž tanečníci pojížděli po jevišti, aby nakonec je mohli vzít do náručí a tančice vyzdvihnout nad své hlavy. Úplným závěrem tohoto vystoupení bylo vytvoření pyramidy lidských těl, patrně jako živé vyjádření lidské sounáležitosti. V tomto okamžiku přehlušil doprovodnou hudbu mohutný aplaus publika. Nebyla jsem jediná, komu po shlédnutí tohoto vystoupení vstoupily slzy do očí.

V další části programu byly promítnuty vítězné snímky z jednotlivých zařízení, přičemž po každém krátkém filmu vystoupili na podium autoři, případně protagonisté z řad postižených a bylo jim uděleno ocenění. Filmy byly nápadité a lidsky krásné.

Vidím, že nemohu vtěsnat do slov šíři a hloubku zážitků z celého programu. Jedno jsem však pochopila, a to chci říct závěrem. Lidé s omezením nám mají hodně co říct, věnujme jim víc pozornosti a učme se od nich. Jejich minimalistická radost, oddanost a houževnatost je nakažlivá a má šanci nás vyvést z nařikání nad banálními problémy.

Jana Slámová

ze sboru Brno – Husovice

Program 7. ročníku festivalu Husovický dvorek

neděle 23. 4.

Pavel Preisner: DĚJE ZVYJEVENÉ (obrazy)
Neslyšící DiFa JAMU - VESELÉ ŽONGLOVÁNÍ
(a divadelní dílna pro děti)

neděle 14. 5.

Josef a Petr Adámkovi: FOTOGRAFIE - MA DAR! (Neboj sa nič!)
divadlo Spojené farnosti - JESUS CHRIST SUPERMLÁD

sobota 20. 5.

ANIMOVANÉ FILMY studentů UMPRUM Praha
ve 20 hod

neděle 21. 5.

Veronika Černá a Jan Jeník: SKLENĚNÉ A FOTO VARIACE
divadlo Paravánek - ŠPALÍČEK POHÁDEK

neděle 11. 6.

David Medek: OTISKY
divadlo 7 a půl - PRASE

Bohoslužby začínají v 9 hodin, po jejich skončení následuje vernisáž výstavy a divadelní představení. Večerní program v sobotu začíná ve 20 hodin.

Husovický dvorek je nedělní minifestival, jehož smyslem je setkání zvěsti evangelia a řeči umění. První část tvoří bohoslužebné shromáždění, druhou divadelní vystoupení a malá výstava (instalovaná k tomu účelu pouze na jedno nedělní dopoledne).

Produkce se odehrává na dvorku pod širým nebem, v případě nepříznivého počasí uvnitř v domě.

koutek pro mládež

Výjezd do Víru

Koncem února jsme my konfirmandi spolu s mládeží vyrazili na víkend do Víru. (Podle plánu jsme měli jet do Daňkovic, ale myslím, že nikdo nelituje, že jsme místo toho jeli do Víru). Vyjeli jsme v pátek 4. února. Vlakem jsme se dostali do Nedvědice a poté autobusem do malé vesnice Vír. Jakmile jsme našli určené místo (dům se nedal přehlédnout - byl to velký, na oranžovo natřený bývalý mlýn), navečeřeli jsme se a započal program s tématem Kázání na hoře (Matouš 6-7). Vždy jsme přečetli pár veršů a o těch jsme pak mohli diskutovat a přemýšlet. Vedli jsme dlouhé debaty o přikázání "Nezabiješ", o usmiřování i o cizoložství. Další den jsme po snídani pokračovali. Rozdělili jsme se do skupin a přemýšleli jsme o různých otázkách, např. "Jak byste druhého přesvědčili o své pravdě?" aj. Také jsme zpívali a my konfirmandi jsme se učili hledat v Bibli. Po zaslouženém obědě jsme si vyšli na výlet, abychom si trochu provětrali hlavy. Vyšli jsme na zříceninu poblíž Víru.

Potom jsme se rozdělili - polovina pokračovala na Zubštejn a zbytek se vrátil zpět. Večer jsme se sešli u večeře a dále pokračovala přednáška o Kázání na hoře. Mluvilo se o modlitbě Otče náš, o vyslyšení proseb, a zapletli jsme se do dlouhé debaty o rozdílech mezi katolíky a evangelíky, a to hlavně o pústu. Večer byl ukončen volnou zábavou a následně spánkem. Další ráno jsme vyrazili do kostela, tedy spíše do modlitebny, kde se konají bohoslužby v zimě. Po těchto bohoslužbách jsme šli na prohlídku kostela a poté jsme se všichni vrátili zpět. Po obědě byla poslední diskuse, kde jsme shrnuli celý víkend a zazněly různé dotazy. Tak skončil náš společně strávený víkend ve Víru.

Erika Čvandová

Nenásilí

Jeden had pokoušel ve vesnici tolik lidí, že se sotva někdo odvážil na pole. Mistrova svatost byla tak velká, že se o něm vyprávělo, že prý hada zkontroloval a přesvědčil ho, aby se naučil nenásilí.

Vesničané brzy zpozorovali, že se had stal neškodným. Začali po něm házet kamení a tahali ho za ocas.

Zle zřízený had se jedné noci doplazil do Mistrova domu, aby si stěžoval. Mistr mu řekl:

"Příteli, ty už nenaháníš lidem strach, a to je špatné."

"Ale Vy jste mne vždy učil nenásilí!"

"Řekl jsem ti, že musíš přestat kousat, ne však sekat jazykem a syčet!"

Anthony de Mello

- *mírumilovnost neznamená nechat si všechno líbit*

- *bud' tím, čím jsi!*

- *falešné podrobení se stává se hračkou pro ostatní*

Z brožurky Příběhy k zamyšlení III. Vybral Marek Baláš

koutek pro děti

Lenivý ledňáček

Na kameni uprostřed říčky prozářené jarním sluncem se potkali dva ledňáčci.

“Dobrý den, pane sousede, jak se vede?”

“Ále, mladí už se líhnou, a já nevím, kam dřív skočit.”

“Naši už jsou taky venku a spolykají toho tolik, že se až divím, jak se to do nich vleze. Večer jsem celý ulítaný, ale za tu radost to přece stojí!”

“Krásně mluvíte, sousede, jenže zvládat tolik práce už tak krásné není. Dlouho jsem přemýšlel a už vím, jak na to. Nebudu se unavovat maličkými rybičkami, počkám si na velikou a ušetřím si spoustu lítání.”

“Myslíte? Mně se to moc nezdá. Já raději zůstanu u svých osvědčených metod. Vždyť častý pohled na ty moje hladové zobáčky mi dodává sílu do dalšího lovu. Přeji vám úspěšný lov!”

Rozloučili se, jeden zůstal na kameni a číhal na velkou rybu, zatímco druhý odlétl a každou chvíli ho bylo vidět, jak se mihнул nad vodou s rybkou v zobáku. Když se sluníčko sklánělo k obzoru, zastavil se na chvíli u kolegy na kameni: “Jak se daří, sousede?”

“Ále, zatím jsem žádnou pořádnou rybu ani nezahlédl. Nesmíte však zapomínat, že trpělivost přináší růže. Raději zmizte, abyste mi je nevyplašil.”

Pilný ledňáček se tedy rozloučil, zalezl do hnízda v příkrém břehu, chvíli si ještě s paní ledňáčkovou povídali, pak se pomodlili a za chvíli všichni spokojeně oddychovali. Jen ledňáček vynálezce číhal na kameni uprostřed říčky. Tam ho ráno zastihl jeho pilný soused. Ani se nemusel ptát na výsledky nočního lovu. Snaha rozmluvit lenochovi jeho hloupý nápad vyšla naprázdno. Ba naopak, dostal ještě na cestu hromádku nadávek. Vždyť víte sami, jak člověka rozčílí neúspěch nějakého nápadu, který považuje za geniální.

Pilný ledňáček odletěl a poctivě plnil své otcovské povinnosti. Uprostřed shonu však nezapomněl na svého poblázněného souseda a jeho rodinu. Bylo mu líto těch hladových krků, a proto zdvojnásobil své úsilí, aby stihl nakrmit všechny. Večer už vyčerpáním usínal v letu, ale radost z vykonaného dobra mu dodávala stále sílu k lovu.

Vynálezce číhal opět marně a stejně i třetí den. Tu se objevil jeho pilný soused s rybou v zobáku: “Nechcete si něco smlsnout, než se rozhýbou ty větší ryby? Nemůžete pořád pracovat, musíte si chvíli taky odpočinout!”

Vynálezce rybkou slupnul jako malinu. “Když už jste tady, nevíte náhodou, jak se vede našim doma? Vůbec nic jsem nechytil, a teď se bojím domů.”

Poslední slova nebylo skoro slyšet, tak moc se styděl, ale během odpovědi pilného souseda se mu viditelně vracela chuť do života. Rozloučili se a spěchali každý do svého hnízdečka. Těžko říct, kdo z nich měl větší radost – zda vynálezce z toho, že nakonec všechno dobře dopadlo, nebo pilný ledňáček ze slov svého kolegy: “Sousede, mohl bych letět zítra na lov s vámi? Malé rybky jsou přece jenom spolehlivější!”

www.volny.cz/nezbeda.zlin

ze staršovstva

Brno I

V úvodu dubnové schůze bylo s uspokojením hodnoceno sborové odpoledne (19.3.) věnované počátkům vzniku našeho sboru a přednáška dr. Schwarze, která vyjde na pokračování v příštích číslech Setkávání. Podobná spokojenost byla také s presbyterní konferencí (25.3.), sborovým rozhovorem o adventismu (27.3.) a dubnovými nešpory (2.4.), při kterých se díky vysoké návštěvě ve prospěch Betléma vybralo více než 16 tisíc Kč. Sborové shromáždění bylo dobře připraveno a nebylo zbytečně dlouhé. Dále jsme se věnovali organizaci návštěvy církevní delegace z Německa a přípravě velikonočních bohoslužeb. Ve čtvrtek se začala scházet modlitební skupinka a schází se také asi desetičlenný tým, který připravuje na podzim konání kursu Alfa v našem sboru. Bude svolána liturgická komise, aby posoudila nové náměty ohledně pořadu našich bohoslužeb. Bylo rozhodnuto pojistit budovu Červeného kostela, která jako jediná z našich budov nebyla dosud pojištěna. Byly objednány nové skládací stoly do presbytery a vybíráme k nim vhodné židle. Byla objednána posuvná stěna mezi nový sál a presbyternu a o prázdninách se počítá s výměnou podlahy a novým stropem v presbyterně.

Jiří Gruber

Brno II

Ve znamení úvodu pašijního týdne se staršovstvo sešlo k dubnové schůzi. S uspokojením vzalo na vědomí, že se zdařilo připravit dobrý celodenní program pro Nedělní školu – pro děti i dospělé účastníky jednotlivých setkání na Květnou neděli (9. dubna). - - Poprvé jsme ve schůzi přivítali novou účetní sboru v Brně II, Zdeny Vaňáskovou, a vyslechli její sdělení o hospodaření sboru. - - Záležitosti brněnských sborových budov a letního střediska na Blažkově představují s neměnnou pravidelností rozsáhlou část jednání, a tudíž je jim nutno věnovat i patřičný díl času, který je pro schůzi k dispozici. - - V březnu se ve Vídni sešla k výročnímu setkání pracovní skupina Partnerschaft – Partnerství, již se opět účastnili i zástupci našeho sboru: je to již takřka pravidlo, že se počítá s aktivní účastí našich zástupců na přípravě a realizaci programu výročního setkání. Staršovstvo se rovněž seznámilo se stavem příprav návštěvy našeho sboru ve sborovém společenství v nizozemském Apeldoornu; ta se má uskutečnit na pozvání holandského společenství již začátkem května. - - Vedle přípravy služeb Božích ve sboru v pašijním a velikonočním čase jsme rovněž museli učinit rozhodnutí, jak uspořádat nově vyhlášenou celocírkevní sbírku na pomoc postiženým jarními povodněmi v době, kdy se sbor běžně soustřeďuje na dobrý průběh pravidelné sbírky Jeronýmovy jednoty. - - Byl připraven sborový dopis pro členy sboru se zprávou za r. 2005. - - A jedna povzbudivá zpráva: staršovstvo zaujalo postoj, dle něhož sborová kancelář má být vybavena podlahou, která by neohrožovala zdraví těch, kdo tam odvážně vstupují.

Jaroslav Vítek

modlitba

Pane Bože, tak už to tady máme zase.

Voda, kterou se po staletí snaží naši inženýři spoutat, nás opět vyšplouchla. Zatímco vody klidné, čisté a životodárné ubývá, vody běsnící, otrávené a ničící je stále víc.

Rychle se přežene a zůstane po ní jen zpustošená země a páchnoucí bahno. Snad jen ti komáři a novináři zažívají konjunkturu.

Poslední dobou je to tak často, že už nevíme, co si o tom myslet.

Leckterá pověřivá duše hledá v té spoušti znamení: „Zdali již, Hospodine, nesvlažuješ zemi deštěm, a není snad člověka, který by zemi obdělával, že jen záplava vystupuje ze země a napájí celý zemský povrch?“

Ať už to s těmi příčinami je jak chce, jedno musíme my lidé připustit: nedaří se nám pomocí rozumu trvale spoutat a ochočit živly na zemi, a ještě méně se nám daří spoutat a umravnit nevědomé síly našeho nitra, připouštíme-li vůbec jejich existenci.

Není bez zajímavosti, že symbolem těchto sil je odedávna právě voda. Většinou se nestačíme divit, co nás to zase posedlo, a jen sčítáme ztráty. Dějiny civilizace jsou svědectvím o ničivé živelnosti lidské psýché, která, podobna přírodní katastrofě, zaplavuje čas od času (a čím dál častěji) zemi.

A přece je cesta, jak přetvořit ničivý potenciál našich temných sil v životodárný déšť svlažující zemi.

Duchu Svatý, dej nám touhu, odvahu a sílu vykročit po té cestě k pravému lidství.

Vždyť země si zaslouží, aby ji člověk obdělával.

Amen.

Modlitba presbytera Tomáše Němce při bohoslužbách v neděli Judica dne 2. dubna v židenickém kostele.

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník VIII. Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Spolupracovali: Marek Baláš, Věra Dadáková, Hana Dvořáková, Jan Franců, Ladislav Hájek, Marie Hájková, Ludmila Marková, Ctirad Novák, Jana Slámová, Blahoslav Šimek a další. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Vychází 10× ročně. Doporučená cena jednotlivého čísla 10 Kč. Články označené * neprošly jazykovou korekturou.

Adresa sboru ČCE Brno I: Opletalova 6, 602 00 Brno, tel. 542 211 453, email: ccebrno1@atlas.cz, <http://brno1.evangnet.cz>

Adresa sboru ČCE Brno II: Lidická 79, 602 00 Brno, tel. 541 212 469, email: evsboii@iol.cz, <http://brno-ii.evangnet.cz>